

Skrócony okres amortyzacji dla nowych budynków i budowli w Polsce Powiatowej

PROJEKT

Opis Stanu Obecnego

Zróżnicowanie rozwoju gospodarczego w Polsce występowało zawsze niezależnie od obowiązującego systemu społeczno-gospodarczego. Wynika to zarówno z uwarunkowań naturalnych w postaci występowania dużych złóż surowców, jak i politycznych, dotyczących lokalizacji dużych inwestycji o znaczeniu strategicznym dla gospodarki narodowej. Przykładem jest Gdynia i COP (Centralny Okręg Przemysłowy) z okresu międzywojennego a w czasach nam bliskich Gazoport Świnoujście czy Centralny Port Lotniczy. Nastęstwem pozytywnym dużych inwestycji jest trwałe tworzenie miejsc pracy, wzrost potencjału gospodarczego regionu - przyspieszenie procesu urbanizacji przestrzennej, wzrost demograficzny, społeczny i ekonomiczny. Duże ośrodki gospodarcze i aglomeracje, z racji swojego potencjału mają coraz większą siłę przyciągania inwestycji co ma dobre ale też i złe strony. Do zjawisk negatywnych zaliczyć należy:

1. Ze względów ekonomicznych

- wzrost cen działek i mieszkań
- brak terenów pod budowę mieszkań i niedostatek miejsc parkingowych
- powstawanie korków ulicznych i przeciążenie komunikacji miejskiej
- konieczność budowy nowych oczyszczalni ścieków i wysypisk śmieci

2. Ze względów społeczno-ekonomicznych

- zwiększenie liczby przestępstw i wzrost napięć społecznych
- zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców

3. Ze względów socjalnych

- wzrost liczby osób nie mających mieszkania
- zbyt mała liczba mieszkań
- pogorszenie warunków sanitarne

4. Ze względów zdrowotnych

- zwiększenie liczby chorych na depresje
- wzrost zachorowalności na choroby spowodowane zanieczyszczeniami środowiska

5. Ze względów ekologicznych

- wzrost zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym pochodzącym z natężenia ruchu samochodowego - wód i gleb
- trudności ze składowaniem odpadów, ich utylizacją i wzrost natężenia hałasu

Taką cenę płać za przyspieszony rozwój wielkie ośrodki miejskie takie jak Warszawa, Poznań, Łódź, Wrocław jak też aglomeracje trójmiejska i śląska. Drugą stroną medalu jest wzrost bezrobocia, ubożenie i brak impulsów rozwojowych na tak zwanej głębokiej prowincji, w Polsce powiatowej, która jest permanentnie wyjaławiana z kapitału ludzkiego i ekonomicznego. Jest to proces samonapędzający się, pogłębiający podział na tak zwaną Polskę A i Polskę B. Bez ustawowej regulacji wspomagającej procesy inwestycyjne w regionach słabo rozwiniętych gospodarczo, z wysokim poziomem bezrobocia, odwrócenie tego trendu jest niemożliwe.

Instrumentem ekonomicznym samoczynnie powodującym dywersyfikację inwestycji może być zróżnicowanie okresów amortyzacji środków trwałych w zależności od ich lokalizacji. Do wprowadzenia takiego rozwiązania konieczna jest decyzja polityczna na szczeblu parlamentarnym. Stan obecny jest następujący – okres amortyzacji dla budowli i budynków niemieszkalnych wynosi 40 lat co oznacza, że inwestor rocznie może po stronie kosztów zapisać 2,5% wartości inwestycji niezależnie od miejsca gdzie została ona zrealizowana. Amortyzacja środków trwałych dla inwestycji zrealizowanej w Warszawie gdzie bezrobocie wynosi 1,3% jest taka sama jak na przykład w powiecie elbląskim gdzie bezrobocie wynosi 16%. Nic więc dziwnego, że mieszkańcy Elbląga i powiatu elbląskiego szukają pracy w Warszawie bądź w Trójmieście. Jest to sytuacja niekorzystna ekonomicznie zarówno dla dużych ośrodków, jak i tych objętych wysokim bezrobociem, gdyż generuje problemy wymienione na wstępie.

Zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest kierowanie inwestycji do regionów o wysokim wskaźniku bezrobocia poprzez skrócenie okresu amortyzacji dla nowych inwestycji do 5 lat. W dłuższym okresie czasu spowoduje to efekt przesuwania się inwestycji tworzących trwale miejsca pracy tam gdzie bezrobocie jest wysokie.

Instrument długotrwałego przesuwania inwestycji do Polski Powiatowej

Skrócony okres amortyzacji środków trwałych w postaci budynków i budowli niemieszkalnych z 40 lat do 5 lat w regionach objętych wysokim bezrobociem i zagrożonych procesem wyludnienia, to bardzo atrakcyjna zachęta dla inwestorów do tworzenia miejsc pracy tam gdzie wstępuje ważny problem społeczny. To rozwiązanie korzystne dla finansów publicznych państwa, wspierające równomierny rozwój Polski, korzystnie wpływające na rozwiązywanie problemów społecznych, socjalnych, zdrowotnych i ekonomicznych. Dotyczy to również dużych aglomeracji w Polsce.

1. Projekt jako instrument kierunkowania inwestycji dotyczy tylko nowych inwestycji realizowanych po wejściu w życie nowych przepisów, z wyłączeniem dużych aglomeracji i miast powyżej 200 tys. mieszkańców. Projekt nie działa wstecz dla inwestycji rozpoczętych przed zmianą i w tym sensie jest neutralny dla budżetu Państwa.

2. Według danych NBP na kontach Polaków jest 1,4 biliona złotych, to prawie 4 budżety Polski. Połowa tych środków to pieniądze firm. Wchodzimy w okres wzrostu stóp procentowych i cena kredytu inwestycyjnego będzie rosła, co nie będzie stanowić zachęty do podejmowania ryzyka inwestycyjnego zwłaszcza dla mikro, małych i średnich firm. Jeżeli te pieniądze leżą na kontach, gospodarka a tym samym budżet nic z tego nie ma. Skrócenie okresu amortyzacji jest taką dźwignią wspierającą procesy inwestycyjne, również finansowane z kredytu, ponieważ pomniejszenie CIT-u o odpis amortyzacyjny pozwoli obsłużyć spłatę kredytu. Zyskiem budżetu państwa i samorządu będą wpływy z PIT od utworzonych miejsc pracy, składki społeczne ZUS i podatek od nieruchomości. Po 5 latach przedsiębiorca powróci do płacenia pełnej stawki CIT. W tym sensie jest to projekt neutralny dla budżetu – można z pewnością powiedzieć, że jest pro rozwojowy, wspierający wzrost PKB.

3. Szacunkowe skutki dla budżetu po wykonaniu przykładowej inwestycji hali produkcyjnej o powierzchni 700 m na kwotę 1mln zł.

Kwotę 1mln zł przyjęto dla łatwości liczenia i rozumienia ale w realu będą to bardzo różne inwestycje, o kosztach do kilku dziesięciu milionów. Ten projekt jest wsparciem dla każdego przedsiębiorcy, a jest ich około 2 mln.

- koszt budowy hali o powierzchni $700\text{m}^2 \times 1440 \text{ zł/m}^2 = 1 \text{ mln zł}$, co przełoży się na powstanie 10 miejsc pracy

- uśredniony koszt powstania jednego miejsca pracy 100 tys zł

- przy średniej płacy 5776 zł wg. GUS na 2021r., przychody skarbu państwa z tytułu PIT i składek społecznych ZUS, wyniosą rocznie odpowiednio:

- podatek PIT od pracowników $375 \text{ zł/osobę} \times 12 \text{ miesięcy} \times 10 \text{ pracowników} = 45000 \text{ zł}$

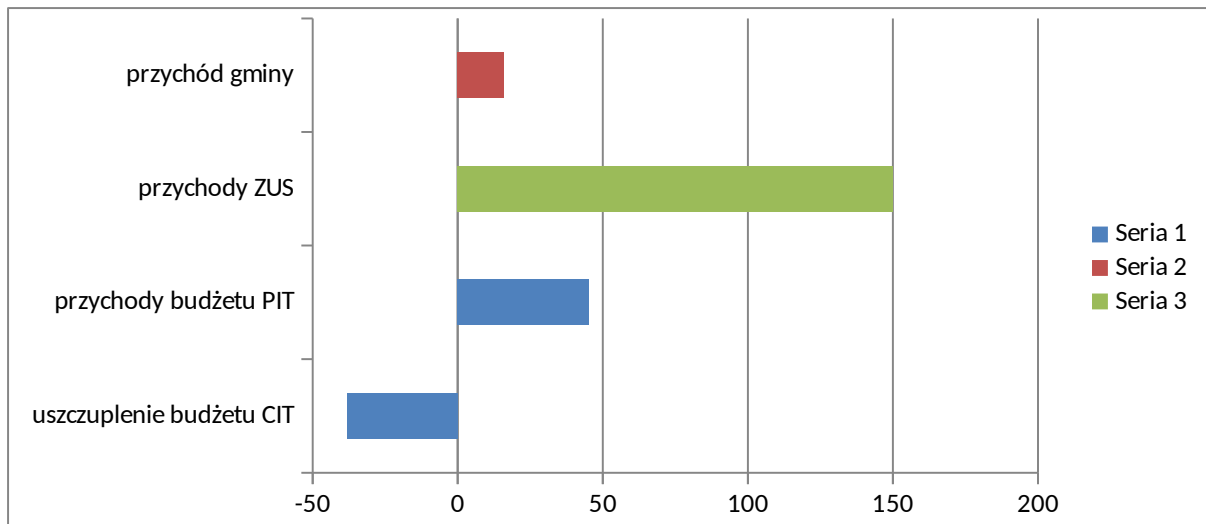
- składki ZUS $1256,95 \text{ zł/osobę} \times 12 \text{ miesięcy} \times 10 \text{ pracowników} = 150834,80 \text{ zł}$

- roczny przychód gminy z tytułu podatku od nieruchomości to 16800 zł

- Pomniejszony roczny przychód Budżetu z tytułu większego odpisu amortyzacyjnego (5 lat) to:

$1 \text{ mln zł} : 5 \text{ lat} = 200 \text{ tys. zł} \times \text{stawka CIT } 19\% \text{ co daje } 38 \text{ tys. zł}$

Bilans zysków i strat dla tego przykładu w tys. zł

Takich obiektów będzie powstawać rocznie kilka tysięcy (warsztaty samochodowe, magazyny, przechowalnie warzyw i owoców, zakłady przetwórstwa rolnego, zakłady produkcyjne różnych branż) – to kilka miliardów rocznie. Polskie firmy nie cierpią na nadmiar kapitału a ten instrument powiększa ich zdolność obsługi kredytu. To jest również instrument przyciągający inwestorów zagranicznych, zwłaszcza teraz gdy następuje alokacja produkcji w wielu branżach z Azji do Europy, po bardzo złych doświadczeniach covidowych i przerwaniu łańcucha dostaw. Możemy jako Polska stać się Mekką dla inwestorów w bardzo dobrej lokalizacji europejskiej. Sumarycznie na przestrzeni 5 lat to będą dużo większe inwestycje komercyjne niż te zapisane w KPO, który jeszcze długo będzie blokowany przez Berlin.

4. Pozytywne efekty społeczno-gospodarcze i ekologiczne

- tworzenie miejsc pracy w Polsce Powiatowej
- przyspieszenie obrotu kapitału dla firm zwłaszcza małych
- oddziaływanie antyinflacyjne ponieważ prywatne środki przedsiębiorców będą skierowane na inwestycje gospodarcze, zmniejszając tym samym presję konsumpcyjną w koszyku podstawowym
- przerwanie procesu wyludniania się gmin i powiatów
- silny magnes dla kapitału zwłaszcza teraz gdy zostały przerwane łańcuchy dostaw i przemysł poszukuje dobrych bliskich lokalizacji, zwłaszcza farmaceutyczny - jest szansa wyprzedzić konkurentów
- wielkie wsparcie dla małych inwestycji rolnych w przetwórstwo i magazynowanie
- odciążenie dużych aglomeracji zagrożonych przepełnieniem komunikacyjnym co wiąże się z ekologią, ludnościowym związanym z brakiem mieszkań, oraz koniecznością rozbudowy infrastruktury kanalizacyjno-deszczowej
- tworzeniem warunków do długotrwałego zrównoważonego rozwoju Polski B czyli obszarów wiejskich i małomiasteczkowych.

5. Skrócony okres amortyzacji dotyczy tylko Polski powiatowej z wyłączeniem dużych aglomeracji i miast powyżej 200 tys. mieszkańców. Inwestor w zależności od skali przedsięwzięcia powinien mieć ustawowe prawo wyboru okresu amortyzacji w przedziale od 5 do 10 lat.

6. Projekt jest kompatybilny z oryginalnym projektem K15 budowy Małych Tanich Domów na zgłoszenie budowlane bez konieczności odrolnienia działki (przyjętą ustawę należy znowelizować). Wspólnie te projekty będą długofalowo wspierały równomierne zaludnianie całej Polski tworząc strefy komfortowego życia w otwartej przestrzeni wspieranej walorami ekologicznie czystego krajobrazu.

Zespół Programowy K15

<https://K15.ORG.PL>